

Landelijk Overleg Regionale Uitname Teams (LORUT)

JAARVERSLAG 2021

Doel

Het Landelijk Overleg Uitname Teams (LORUT) richt zich op inhoudelijke vraagstukken ten aanzien van orgaanuitname bij postmortale donoren. De vergadering komt tenminste twee keer per jaar fysiek samen en indien gewenst vaker (al dan niet telefonisch).

Leden

Ieder zelfstandig uitnameteam (ZUT) wordt vertegenwoordigd door de supervisor van de uitnamechirurgen of diens aangewezen plaatsvervanger. 3 anesthesiologen en 3 ODC nemen deel aan het LORUT als toehoorder; uit iedere ZUT-regio 1. De thoraxchirurgen en intensivisten worden landelijk vertegenwoordigd. Eurotransplant neemt deel aan de vergadering als toehoorder, alsook een vertegenwoordiger namens de NTS. De secretaris wordt geleverd door de NTS. In 2021 zag de samenstelling van het LORUT er als volgt uit:

<i>Voorzitter</i>	<i>W.N. Nijboer, chirurg LUMC</i>
<i>Secretaris</i>	<i>M.E. Martens, NTS</i>
<i>Uitnameteam MUMC</i>	<i>M. van der Poll, chirurg-intensivist</i>
<i>Uitnameteam ErasmusMC</i>	<i>J. de Jonge, chirurg</i>
<i>Uitnameteam LUMC</i>	<i>W.N. Nijboer, chirurg</i>
<i>Uitnameteam Radboudumc</i>	<i>M. van der Jagt, chirurg</i>
<i>Uitnameteam UMCG</i>	<i>R.A. Pol, chirurg</i>
<i>Thoraxchirurgen</i>	<i>M.E. Erasmus (LOTTO)</i> <i>N.P. van der Kaaij (LOTTO en supervisor RTL-en)</i>
<i>Intensivist</i>	<i>J.P.C. Sonneveld, intensivist-anesthesioloog Isala Kliniek</i>
<i>Anesthesiologen</i>	<i>D. van Aalst, M. Jansen, T. Holl, A. Veen</i>
<i>Toehoorder namens Eurotransplant</i>	<i>S. Vogelaar, hoofd medische zaken</i>
<i>Toehoorders namens ODC's</i>	<i>M.J. van der Hoeven (west NL)</i> <i>W. Hordijk (oost NL)</i> <i>A.Kraal (noord NL)</i>
<i>Toehoorders namens NTS</i>	<i>B. Schaefer, manager Beleid- en Orgaancentrum</i> <i>A. Hemke, onderzoeker</i>

Besproken onderwerpen en afspraken in 2021

Het LORUT heeft in 2021 driemaal online vergaderd, aangezien als gevolg van COVID een fysiek treffen niet mogelijk was. Onderstaande opsomming geeft een overzicht van de belangrijkste onderwerpen die zijn besproken. 2021 heeft wederom voor een deel in het teken van de COVID-19 pandemie gestaan, maar omdat er inmiddels goede structuren en basisdocumenten waren ingericht, heeft het iets minder een stempel op de agenda's gedrukt dan in 2020.

COVID-19

Tijdens de eerste COVID-19 golf in 2020 is er een 'mini-LORUT' opgericht om met een klein team intensief en flexibel te kunnen overleggen via telefoon/MS-Teams. Hieraan namen deel: de voorzitter, de supervisors van de uitnameteams, de voorzitter van de supervisors van de ODC-ers en de secretaris van het LORUT. Daarin werd niet alleen informatie uitgewisseld, maar werd ook beleid gemaakt met als doel alle uitnameteams zo lang mogelijk inzetbaar te kunnen houden voor postmortale uitnameprocedures en een veilige werkomgeving te creëren voor alle ZUT-medewerkers. Deze overlegstructuur is in 2021 regelmatig per app geraadpleegd om de situatie te monitoren, maar is niet meer in spoedoverleg bij elkaar geweest. Wel is de LORUT Richtlijn Uitname tijdens SARS- CoV-2, die in 2021 was opgesteld, aangepast op basis van voortschrijdend inzicht. In 2021 heeft het Orgaanketenoverleg structureel plaatsgevonden, waarbij onder andere alle Orgaan Advies Commissies maandelijks aansloten. Ook de voorzitter en secretaris van het LORUT hebben hieraan deelgenomen. Dit overleg heeft het bij uitstek mogelijk gemaakt om ketenbreed SARS- CoV-2 gerelateerde zaken te kunnen bespreken. Het belangrijkste SARS- CoV-2-onderwerp in 2021 was of de ZUT teams operationeel konden blijven. Ondanks uitval door ziekte/quarantaine en inzet op de IC van verschillende teamleden, is dit gelukkig altijd mogelijk geweest. Daarnaast was de veiligheid voor de ZUT medewerkers een belangrijk uitgangspunt om te bewaken, waarbij het ging om voorrang te realiseren bij de diverse vaccinaties en het terughoudend zijn in het aannemen van zwak-positieve donoren (met name bij DCD donoren waarbij de- en reintubatie plaatsvindt). Dit laatste onderwerp wordt op verzoek van de andere Orgaan Advies Commissies momenteel uitgewerkt om te kijken in welke omstandigheden er toch bij een zwak-positieve donor kan worden uitgenomen.

Wetenschappelijke studies

Ook in 2021 is er aandacht geweest voor wetenschappelijke studies. De volgende studies zijn aan bod gekomen tijdens de vergaderingen:

- De studie naar de *Implementatie CT scan in postmortale donor screening* (NTS: Kinita Chotkan): het onderzoeken van de toegevoegde waarde van het uitvoeren van een CT scan bij elke donorscreening. Dit wordt door het LORUT als een belangrijke studie gezien, omdat dan organen sneller en met minder schade kunnen worden uitgenomen.
- *Incidentele longembolie bij longtransplantatie* (UMCG: Justin Bergtop): Omdat stolsel in organen (mn longen) veel effect hebben op het resultaat van de transplantatie doet Bergtop onderzoek naar het voorkomen van stolsels na de reguliere flushbehandeling en analyse van deze stolsels (waar bestaan ze uit en wanneer zijn ze ontstaan).
- Studie *CUSUM uitname kwaliteit* (LUMC: David Lam): waarin gekeken wordt naar het verband tussen uitnameduren de uitnameschade om hierop de beslissing te kunnen baseren om wel/niet te transplanteren. Inmiddels is er een adjusted Cusum liver, waarbij is gecorrigeerd voor factoren die meer uitnameschade opleveren.
- *PRO-VENT, Pro Activite ventilation in Organ Donors* (Amsterdam UMC: Lasse Schopmeyer): deze studie wil kijken op welke wijze beademing wordt ingezet en of de wijze van beademing over de jaren verandert bij orgaandonoren. Het is niet een studie waar het LORUT direct baadt bij heeft, maar het gaat om een advies ten aanzien van de dataset die de onderzoeker nodig heeft.

Hepariniseren DCD donoren

Bij DBD donoren wordt al langer heparine toegediend, omdat bekend is dat de stolsels in gedoneerde organen schade opleveren en transplantatieresultaten negatief beïnvloeden. Bij DCD donoren wordt dit nog niet toegepast, maar zou ook voor deze organen de kwaliteit na uitname verbeteren. Nijboer heeft namens het LORUT daarom een voorstel geschreven om hepariniseren van DCD donoren in Nederland te introduceren. Het voorstel is in 2021 goedgekeurd door de andere Orgaan Advies Commissies en de NVIC en in 2022 zal de implementatie volgen.

Scholing

In 2021 heeft er een succesvolle nascholingsdag plaatsgevonden de dag voor het BOOT-congres. Doordat de nascholing online was, hebben meer ZUT leden kunnen meedoen dan normaal het geval is. Veel ODC-ers en enkele anesthesisten hebben ook aan de scholing deelgenomen, die primair gericht is op de uitnamechirurgen. In het najaar van 2021 heeft een eveneens zeer succesvolle nascholing plaatsgevonden, met thoracale en abdominale uitnamechirurgen samen. De thorale en abdominale teams werken samen op de OK en in de loop van de tijd ontstaan er nieuwe werkwijzen, worden er innovaties als perfusie geïntroduceerd en bleek het heel nuttig om elkaar professioneel bij te praten en opnieuw inzicht te verwerven in elkaars werkwijze.

De opleidingswijzer voor de opleiding tot uitnamechirurg is herzien en er is een nieuwe E-learning module 'Chirurgie bij DCD donoren' aan de opleiding toegevoegd. Door beperkingen wegens SARS- CoV-2 heeft er 2020 en 2021 geen masterclass plaatsgevonden, dit is een verplicht onderdeel van het opleidingstraject van uitnamechirurgen. Er is afgesproken dat er eenmaal per 2 jaar een masterclass georganiseerd moet worden, zodat uitnamechirurgen in opleiding niet vastlopen in hun opleidingstraject. De opleidingscommissie is de organisator van de Masterclass die zal plaatsvinden in LUMC in Leiden.

Er is een opleidingsplan vastgesteld in 2021, waarin de nascholing voor uitnameschirurgen duidelijk is vastgelegd, met een vast opleidingsmoment de dag voor BOOT (liefst fysiek) en een aanvullend moment in het najaar (eventueel online en in combinatie met andere groepen). De opleidingscommissie voor de uitnamechirurgen is uitgebreid met 2 LORUT leden en bestaat nu uit: Andre Baranski, Sybrand Hofker, Mijntje Nijboer, Michel van der Jagt en Anneloes Krom (NTS afdeling Scholing).

Expert meeting

Enkele malen per jaar wordt door de NTS een expert meeting georganiseerd voor intensivisten. De leden van het LORUT worden uitgenodigd voor deze meeting, om tot kennisuitwisseling te kunnen komen in de keten van orgaandonatie. Regelmatig nemen LORUT leden en andere uitname en transplantatie chirurgen een onderwerp voor hun rekening. Dit jaar waren er expert meetings op 9 maart, 9 juni, 29 september en 6 december. De onderwerpen verschillen, een voorbeeld: de meeting van 29 september hebben diverse chirurgen en artsen de intensivisten inzage gegeven in het proces van acceptatie, uitname en transplantatie van nieren en levers.

Evaluatie ZUT regio's

Bij de introductie van de nieuwe uitnameregio's is afgesproken dat er regelmatig een evaluatie zou plaatsvinden, om te borgen dat elke ZUT een vergelijkbaar aantal uitnameprocedures kan doen. Er is in 2021 tweemaal een evaluatie gedaan. In de eerste evaluatie (met cijfers tm 2019) was de conclusie dat er weliswaar fluctuaties zijn, maar dat er over langere tijd een gelijk verdeling bestaat over de drie regio's. Er is een mogelijkheid uitgewerkt om ernstige fluctuaties te kunnen compenseren met een tijdelijke aanpassing van de regiogrenzen. Eind 2021 is de evaluatie opnieuw uitgevoerd (met cijfers tm Q2 2021) en daarbij op verzoek van het LORUT de mogelijkheid uitgewerkt om ernstige fluctuaties te kunnen compenseren met een tijdelijke verwisseling van een bepaald ziekenhuis naar een andere regio. Tot op heden is er geen noodzaak geweest tot ingrijpen. Deze regio-evaluatie wordt minimaal tweemaal per jaar uitgevoerd.

Onderwerpen die minimaal eenmaal per jaar aan de orde komen, zo ook in 2021: verloop van DCD hart, verloop van NRP, jaarlijkse controle National Protocol PM donor organ procurement, uitnametijden en aantallen uitnames.